Gdzie najlepiej się starzeć?

Kategoria: Polityka Społeczna
Opublikowano: niedziela, 08, listopad 2015 23:00
Barbara Łączna
Odsłony: 1252

Aktywne i zdrowie starzenie możliwe jest na Pomorzu i Mazowieckiem, wynika z analiz aktywnego starzenia w ujęciu regionalnym prowadzonym przez resort pracy. Jednak wartości wskaźników nie napawaj optymizmem. Polska jest przedostatnia w rankingu krajów UE przyjaznych seniorom według indeksu aktywnego starzenia się. Za nami jest Grecja. Najlepszymi krajami są: Szwecja, Dania i Holandia.

Wskaźnik aktywnego starzenia się jest narzędziem służącym do monitorowania rezultatów aktywnego starzenia się na szczeblu krajowym oraz do opisywania niezrealizowanego potencjału osób starszych w zakresie aktywnego uczestnictwa w życiu gospodarczym i społecznym, z myślą o promowaniu aktywnej roli osób starszych. Syntetyczny wskaźnik aktywnego starzenia dla krajów jest budowany z 22 wskaźników, które można zgrupować w ramach czterech obszarów:

I. Zatrudnienie
II. Aktywność społeczna
III. Niezależne, zdrowe i bezpieczne życie
oraz obszar, który tworzy obszar potencjału/zdolności kraju do wykorzystania potencjału osób starszych, określany jako:
IV. Zdolność i przygotowanie otoczenia do wykorzystania potencjału starzejącego się społeczeństwa.

Komisja Europejska zleciła opracowanie takiego sposobu pomiaru indeksu aktywnego starzenia dla krajów europejskich w związku z Europejskim Rokiem Aktywnego Starzenia i Solidarności Międzypokoleniowej 2012. Celem opracowane tego narzędzia jest badanie w jakim stopniu potencjał osób starszych jest wykorzystywany i jakie jeszcze są możliwości do odpowiedniego „zagospodarowania" osób starszych. Tym samym dokonywana jest ocena możliwości dla idei aktywnego i zdrowego starzenia i jest sprawdzane, w których krajach najlepiej jest to realizowane. Wskaźnik z założenia ma pokazywać poziom w jakim starsze osoby mogą prowadzić niezależne życie poprzez samodzielne funkcjonowanie, aktywność na rynku pracy w ramach pracy zarobkowej, ale też aktywność w ramach pracy niezarobkowej (praca społeczna, wolontariat) – czyli inaczej aktywność społeczną oraz jakie są możliwości dla realizacji polityki aktywnego starzenia w danym kraju.

Opracowano także wskaźnik dla regionów. W prowadzonych w 2014 roku w Polce badaniach okazało się, że wartość maksymalna wskaźnika to 33,63 (mazowieckie), a minimalna to 27,61 (warmińsko-mazurskie).
W obszarze pierwszym określono poziom zatrudnienia osób w poszczególnych grupach wieku. Przez osoby pracujące rozumie się tu osoby, które wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem lub miały pracę, ale jej nie wykonywały z powodu choroby, urlopu lub z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła do 3 miesięcy albo powyżej 3 miesięcy, w przypadku gdy te osoby były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (definicja BAEL). Najwyższe wartości wskaźników zatrudnienia dla 2013 roku zanotowano w województwach mazowieckim, lubelskim i podkarpackim. Najniższe wartości wskaźników w tym obszarze miały województwa: śląskie, warmińsko-mazurskie i lubuskie.

Wskaźniki w obszarze drugim uwzględniać mają aktywności w życiu społecznym osób 55+. Wykorzystano wskaźniki pokazujące aktywność w wolontariacie oraz udział w zebraniach publicznych. Niestety uwzględnienie w II edycji świadczenia pracy niezarobkowej na rzecz rodziny niezamieszkującej

Phoca PDF

we wspólnym gospodarstwie domowym (opieka nad dziećmi, wnukami oraz opieka nad innymi osobami) nie było możliwe.
W I edycji w tym obszarze największe wartości wskaźnika osiągnęły województwo lubelskie, zaraz za nim znajdują się województwa lubuskie i małopolskie. Najsłabiej w rankingu wypadły natomiast województwa warmińsko-mazurskie, kujawsko-pomorskie i podlaskie. 14 W II edycji w tym obszarze na pierwszych pozycjach znajdują się województwa: podkarpackie, lubelskie i dolnośląskie. Najniższe wartości w tym obszarze mają województwa: łódzkie, podlaskie, warmińsko-mazurskie.

Wskaźniki obszaru trzeciego dotyczą zdrowia, poczucia bezpieczeństwa (zarówno fizycznego jak i materialnego) oraz niezależności. Przy konstrukcji rankingu w tym obszarze wzięto pod uwagę takie wskaźniki jak: uprawianie sportu, brak problemów z dostępem do opieki zdrowotnej, niezależność (samodzielne mieszkanie i prowadzenie gospodarstwa domowego przez osoby starsze). Indeks w tym obszarze tworzą także wskaźniki związane z sytuacją materialną - poziom dochodów oraz zadowolenie z sytuacji finansowej. Istotny w tym obszarze jest także wskaźnik mówiący o poczuciu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania. W I edycji wskaźnika w pierwszej trójce znalazły się następujące województwa: śląskie, wielkopolskie i mazowieckie, a na końcu rankingu w tym obszarze znalazły się województwa: świętokrzyskie, warmińsko mazurskie i podkarpackie. W edycji II najwyższe wskaźniki dla tego obszaru zanotowano dla województw: śląskiego, opolskiego i zachodniopomorskiego. Z kolei, najniższe wartości w tym obszarze mają województwa: warmińsko-mazurskie i podlaskie oraz podkarpackie.

Wskaźniki wykorzystane przy tworzeniu indeksu cząstkowego w tym obszarze to przeciętne dalsze trwanie życia (przeciętne dalsze trwania życia dla kobiet w wieku 55 lat i dla mężczyzn w wieku 55 lat), odsetek zdrowych osób (definiowanych jako te, które deklarują brak orzeczenia o niepełnosprawności oraz zadowolone są ze swojego stanu zdrowia), samopoczucie psychiczne, więzi społeczne, korzystanie z Internetu oraz posiadanie wykształcenia wyższego osób w wieku 50+. W I edycji w obszarze czwartym najlepiej wypadło województwo pomorskie, a kolejne dwa miejsca w rankingu zajęły dwa województwa śląskie i mazowieckie. Na ostatnich miejscach w rankingu tego obszaru znalazły się wówczas województwa świętokrzyskie, podlaskie oraz warmińsko-mazurskie. W II edycji wskaźnika w tym obszarze najwyższe wartości mają województwa: pomorskie, śląskie i dolnośląskie, a najniższe – podlaskie, świętokrzyskie, lubelskie.

Szczegółowy raport z badań można znaleźć na stronie www.senior.gov.pl

Phoca PDF